

RESSÒ DE LA PARAULA

Un fill, es té?

Tenir un fill no pot ser senzillament una necessitat. Més que una necessitat, és un do i una missió. Però no acabo d'explicar-me com això es pot entendre, si hom no viu vinculat a Déu, almenys al Déu de Jesucrist. És a dir, si un no rep la vida de mans d'algú que l'estima absolutament i el convida a col·laborar, donant més vida al món.

Ja l'expressió «tenir un fill» (com «tenir un marit, una esposa, un amic») és molt ambigua. Perquè «tenir» també es té un cotxe, una casa, un compte corrent, una afició, un treball, etc.: coses que són propietat d'un mateix. Per a nosaltres, però, el verb «tenir» no es pot entendre en aquest sentit quan ens referim a les relacions d'amistat o d'amor, per molt naturals que siguin.

És cert que l'avenç en el coneixement dels mecanismes de reproducció i el progrés i ús de la tècnica aplicada han afavorit aquesta sensació de «tenir» el fill com a propi: el fill ha estat un objectiu buscat, treballat, gairebé «construït», gràcies al domini i el poder cada vegada més ampli de l'ésser humà sobre la vida.

Sens dubte cal reconèixer (i donar la benvinguda) a un creixent domini i poder sobre la vida física. Volem creure que això no significarà un creixent

poder sobre tota la vida humana, que ha estat la pretensió de totes les grans dictadures. Però, tal com diem, l'ús d'un determinat llenguatge i l'observació de determinades conductes, no deixen de causar serioses preocupacions.

Aquestes preocupacions es poden resumir en aquesta qüestió clau: fa por parlar així, però el fill pot ser tractat com una «cosa» que es pot obtenir (una «mascota», dèiem), per tot seguit desentendre-se'n o utilitzar-la, segons un en senti necessitat. I el fet és que disposem d'exemples concrets, tant d'abandó i desistiment, com de domini manipulador en la relació pares-fills.

La novel·lista italiana Susana Tamaro, en la seva obra més autobiogràfica *Qualsevol àngel és terrible*, reflecteix el què significa el buit d'una autèntica paternitat o maternitat; quin efecte produeix en una filla la presència (absència) d'un pare inaccessible que ve i va i d'una mare amb problemes afectius, capaç del millor i el pitjor.

«Tricotar era la manera (potser única) com la meua mare mostrava el seu afecte cap als seus fills. Aquesta butaca que era del meu pare, està marcada per la seva absència... Els fills no són una propietat: o ets maternal o no ho ets. I això és l'important: hi ha molta gent que fabrica fills, però des-

prés no és maternal... No poder comptar amb la presència d'autèntics pares genera una greu i profunda inseguretat.»

Inseguretat, por, ansietat patològica, és també el quadre que presenten no pocs fills atabalats per la pressió d'uns pares envoltants, dominadors, exigents, que no poden suportar que el fill se li «escapi de les mans». No es tracta avui dels tradicionals pares autoritaris, sinó d'aquells que, tant si són ideològicament moderns com antics, amb formes i llenguatge molt afectiu pretenen controlar tots i cadascun dels moviments del fill. El fill és obra seva, projecció de les seves pròpies frustracions o objecte que satisfà la seva pròpia carència afectiva.

Si el fill o la filla m'ha estat donat, i sóc cridat a ser per a ell o per a ella pare o mare, l'he de rebre tal com és i caminar al seu costat, oferint-li el rostre patern i matern de Déu. ¡Quin misteri amagava el rostre de Jesucrist, quan es mostrava feliç parlant de «el meu Pare i el vostre Pare» i quan no va deixar d'abandonar-s'hi al moment de màxim sofriment clamant «Pare meu»!

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu
de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Estimar en la malaltia

Han estat fills, pares i avis. Fa més de cinquanta anys que es varen casar. S'estimen molt. Han passat per moments de joia i de dificultats. Han viscut les responsabilitats del matrimoni, també la seva grandesa. Sempre implicats en la vida eclesial: moviments infantils, juvenils i d'adults. També en serveis diversos a la comunitat: catequesi, economia, formació... Quan, ja jubilats, gaudien de la maduresa de la vida i contemplaven, globalment, amb joia l'itinerari del seu amor, ella emmalaltí i a poc a poc s'allunyà de la realitat i de la relació habitual amb les persones. L'espòs la cuidava a casa, amb dedicació i tendresa. Passat un temps, en agreujar-se la malaltia, es va fer necessari viure en una residència amb atenció adequada a la seva situació. Des del

primer dia, a mig matí, l'espòs va a la residència, s'està al seu costat, li parla amb la tendresa de sempre, l'acaricia i rep de la seva esposa mirades de pau i d'agraïment, signes de joia i en algunes ocasions una paraula, un signe que, des de la boira personal en què està immersa, dóna a entendre que el reconeix. Li dóna el dinar amb la mateixa dedicació i afecte. A mitja tarda hi torna. Un passeig empenyent la cadira de rodes i arriba l'hora de donar-li el sopar. El marit torna cap a la casa familiar, pensant i pregant. Dóna gràcies a Déu pel dia, per cada petit gest rebut; demana forces per a demà, joia i esperança per transmetre.

Jesús és compassiu amb els qui pateixen i s'identifica amb ells: «Estava malalt i em vau visitar» (Mt 25,36). L'atenció als malalts és una missió

que el Senyor dóna als cristians i que podem realitzar tant en l'atenció directa a qui sofreix com amb la pregària amb què hem d'acompanyar-la. Dues dimensions d'un mateix amor expressades des de les pròpies limitacions, lluny d'angoixes i desesperacions. Jesús ens convida a participar en el ministeri de la compassió. És el que intenta fer l'espòs del nostre relat. Té molt present que un dia es donaren l'un a l'altre, en un compromís mutu de fidelitat. Recorda les paraules pronunciades: «Et prometo que et seré fidel en la prosperitat i l'adversitat, en la salut i la malaltia i que t'estimaré i t'honoraré tota la vida». Ara és hora d'estimar en la malaltia, amb la confiança que, com ho ha fet sempre, Déu segueix beneïnt la seva unió.

Enric Puig Jofra, SJ

ECO DE LA PALABRA

Un hijo, ¿se tiene?

Tener un hijo no puede ser sencillamente una necesidad. Más que una necesidad, es un don y una misión. Pero no acabo de explicarme cómo esto puede entenderse si uno no vive vinculado a Dios, al menos al Dios de Jesucristo. Es decir, si uno no recibe la vida de manos de alguien que le ama absolutamente y le invita a colaborar, dando más vida al mundo.

Ya la expresión «tener un hijo» (como «tener un marido, una esposa, un amigo») es muy ambigua. Porque «tener» también se tiene un coche, una casa, una cuenta corriente, una afición, un trabajo, etc.: cosas que son propiedad de uno mismo. Para nosotros, sin embargo, el verbo «tener» no se puede entender en este sentido cuando nos referimos a las relaciones de amistad o de amor, por muy naturales que sean.

Es verdad que el avance en el conocimiento de los mecanismos de reproducción y el progreso y uso de la técnica aplicada han favorecido esa sensación de «tener» el hijo como propio: el hijo ha sido objetivo buscado, trabajado, casi «construido», gracias al dominio y el poder cada vez más amplio del ser humano sobre la vida.

Sin duda hay que reconocer (y dar la bienvenida) un creciente dominio y poder sobre la vida física. Queremos creer que esto no significará un creciente poder sobre toda la vida humana, que ha sido la pretensión de todas las grandes dictaduras. Pero, como decimos, el uso de un determinado lenguaje y la observación de determinadas conductas, no dejan de suscitar serias preocupaciones.

Estas preocupaciones se pueden resumir en esta cuestión clave: da miedo hablar así, pero el hijo puede ser tratado como «cosa» que se puede obtener (una «mascota», decíamos), para después desentenderse de ella o utilizarla, según uno sienta necesidad. Y es el caso que disponemos de ejemplos concretos, tanto de abandono y dejación, como de dominio manipulador en la relación padres-hijos.

La novelista italiana Susana Tamaro, en su obra más autobiográfica *Todo ángel es terrible*, refleja lo que significa el vacío de una auténtica paternidad o maternidad; qué efecto produce en una hija la presencia (ausencia) de un padre inaccesible que viene y va y de una madre con problemas afectivos, capaz de lo mejor y lo peor...

«Tricotar era la manera (quizá única) como mi madre mostraba su afecto hacia sus hijos. Esta butaca que era de mi padre está marcada por su ausencia... Los hijos no son una propiedad: o eres maternal o no lo eres. Y eso es lo importante: hay mucha gente que fabrica hijos, pero luego no es maternal... No poder contar con la presencia de auténticos padres genera una grave y profunda inseguridad.»

Inseguridad, miedo, ansiedad patológica, es también el cuadro que presentan no pocos hijos agobiados por la presión de unos padres envolventes, dominadores, exigentes, que no pueden soportar que el hijo se le «escape de las manos». No se trata hoy de los tradicionales padres autoritarios, sino de aquellos que, sean ideológicamente modernos o antiguos, con formas y lenguaje muy afectivo pretenden controlar todos y cada uno de los movimientos del hijo. El hijo es obra suya, proyección de sus propias frustraciones u objeto que satisface su propia carencia afectiva.

Si el hijo o la hija se me ha dado, y soy llamado a ser para él o ella padre o madre, le he de recibir tal como es y caminar junto a él ofreciéndole el rostro paterno y materno de Dios. ¡Qué misterio encerraba el rostro de Jesucristo, cuando se mostraba feliz hablando de «mi Padre y vuestro Padre» y cuando no dejó de abandonarse en el momento de máximo sufrimiento gritando «Padre mío»!

† **Agustín Cortés Soriano**
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

161è pelegrinatge a Lourdes

Va tenir lloc del 22 al 26 de setembre, amb hospitalaris de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa. El bisbe Agustí s'hi va fer present durant el cap de setmana, participant amb els joves a la pregària del dissabte i a la missa internacional del diumenge. Després del dinar de germanor del pelegrinatge, es va fer un senzill homenatge a algunes persones pels seus 50 anys de participació als pelegrinatges a Lourdes. En aquest viatge, eren presents representants de les delegacions de Viladecans, Gavà, Sant Boi i Vilafranca del Penedès.

15è aniversari de la Highlands School

El 23 de setembre, a la tarda, el bisbe Agustí va participar a la celebració de l'aniversari d'aquesta escola catò-

lica a Esplugues de Llobregat i va beneir l'ampliació realitzada amb uns nous locals al centre educatiu.

Pastoral familiar

El 15 d'octubre al matí, els delegats de Família i Vida de les diòcesis amb seu a Catalunya es reuniran a la Casa de l'Església amb el bisbe Agustí, que és l'encarregat d'aquest àmbit pastoral a la Tarraconense. A les 17 h, la delegació organitza la segona sessió d'aprofundiment de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*.

LA VEU DEL PAPA FRANCESC

La misericòrdia instrument de comunió

Avui volem reflexionar sobre el miracle de la multiplicació dels pans. A l'inici de la narració que fa Mateu (cf. 14, 13-21), Jesús acaba de rebre la notícia de la mort de Joan Baptista, i amb una barca travessa el llac a la recerca d'«un lloc despoblat» (v. 13).

Aquell dia, doncs, el Mestre es va dedicar a la gent. La seva compassió no és un sentiment vague; mostra en canvi tota la força de la seva voluntat de ser a prop nostre i de salvar-nos.

Ara aturem-nos en el gest de benedicció de Jesús: Ell «prengué

els cinc pans i els dos peixos, alçà els ulls al cel, digué la benedicció, partí els pans i els donà als seus deixebles» (cf. v. 19). Com es pot observar, són els mateixos signes que Jesús va fer al Darrer Sopar; i són també els mateixos que cada prevere fa quan celebra la santa Eucaristia. La comunitat cristiana neix i reneix contínuament d'aquesta comunió eucarística.

Per això, viure la comunió amb Crist és una cosa diferent de restar passius i aliens a la vida quotidiana; contràriament, ens introdueix cada vegada més en la relació

amb els homes i dones del nostre temps, per a oferir-los el senyal concret de la misericòrdia i de l'atenció de Crist. Mentre ens nodreix de Crist, l'Eucaristia que celebrem ens transforma de mica en mica també a nosaltres en cos de Crist i nodriment espiritual per als germans. Jesús vol arribar a tots, per a portar a tots l'amor de Déu. Per això converteix cada creient en servidor de la misericòrdia. Jesús ha vist la gran gentada, n'ha sentit compassió i ha multiplicat els pans; així ho fa amb l'Eucaristia.

(Dimecres, 17 d'agost de 2016.)

«Abrazados en la esperanza»

Aquest va ser el lema del novè Congrés Nacional de Pastoral Penitenciària celebrat els passats 16, 17, i 18 de setembre a El Escorial. Dirigit a voluntaris, capellans, presos, professionals de centres penitenciaris i de la judicatura, hi van participar 288 persones vingudes de 47 diòcesis, també de Sant Feliu de Llobregat, amb una representació del Pontifici Consell de Justícia i Pau de Roma i de la Pastoral Penitenciària de Guatemala. El treball es va estructurar a través de ponències, treball per grups i presentació d'experiències. En el temps d'oci es

va fer un concert del cantautor catòlic Migueli, amb llarga experiència a les presons, i una visita al monestir de El Escorial.

Va inaugurar les sessions Mn. Josep Àngel Saiz, responsable de la Pastoral Penitenciària a Espanya i bisbe de Terrassa. La primera ponència va anar a càrrec de D. Arturo Beltrán president de la secció quinta de l'Audiència Provincial de Madrid, que va parlar del «Dret penal en una època de canvis: situació actual i perspectives de canvis». El cardenal Carlos Amigo, va parlar en una segona ponència sobre «El rostre de la mise-

ricòrdia de Déu a la presó». El secretari general de Càritas, Sebastián Mora, va parlar a la seva ponència de «Les claus d'una misericòrdia arrelada a la societat».

Les experiències viscudes van ser presentades per José Antonio Morala, religiós amigoniano, sobre «L'experiència de la misericòrdia en justícia juvenil»; José María Carod, mercedari, que va compartir «La misericòrdia a una casa d'acollida» amb imatges d'un vídeo de la casa d'acollida que tenen a la Vall d'Hebron de Barcelona; Maria Yela, psicòloga, va presentar «La misericòrdia de portes obertes»; i Julián Ríos, advocat, va parlar sobre «La misericòrdia en la mediació».

Les jornades van acabar amb la celebració de l'eucaristia presidida per Mons. Joan Josep Omella, arquebisbe de Barcelona i president de la Comissió Social de la Conferència Episcopal Espanyola.

Celebració d'inici de curs a la Cúria

Divendres 23 de setembre va tenir lloc l'habitual celebració d'inici de curs amb els treballadors i col·laboradors que ofereixen els seus serveis a la Casa de l'Església o Cúria diocesana. A les 13 h va tenir lloc l'eucaristia, a la capella de la Casa, presidida pel bisbe Agustí i concelebrada pels vicaris i alguns preveres. A la seva homilia, el bisbe va reflexionar sobre el sentit de «tornar a començar un nou curs», a la llum de la Paraula de Déu proclamada. En el moment de les pregàries dels fidels, es va encomanar a Déu les ne-

cessitats de l'Església i de la humanitat, d'aquells que més sofreixen, de la comunitat dels treballadors a la Cúria i el treball que s'engega en el segon any del Pla Pastoral Diocesà.

Posteriorment va tenir lloc un refrigeri per a tots al menjador de la Casa, moment en què es va aprofitar per fer un agraïment especial a Mn. Francesc Xavier Escolà, ecònom diocesà des dels inicis fins ara, que serà rellevat per Rafael Galofré. S'homenatjà l'ecònom sortint amb uns exemplars de la *Litúrgia de les Hores* acabada de publicar per part del CPL.

XXII Jornades de Formació i Animació Pastoral

Se celebraran a Vilafranca del Penedès, del 17 al 20 d'octubre, de les 21.30 a les 23 h, a la Sala Mn. Vinyeta.

Els ponents d'enguany seran, de dilluns a dijous:

- **Mn. Gaspar Mora** que farà algunes reflexions sobre l'amor i la família en el papa Francesc.
- **Mn. Daniel Palau** acostarà la figura del bisbe Torras i Bages en el centenari de la seva mort.
- **Mn. Xavier Morlans** oferirà pistes per a una parròquia renovada i «en sortida».
- **Albert Soler** parlarà del beat Ramon Lull.

AGENDA

- **Festivitat de la Mare de Déu del Pilar.** 11 d'octubre, a les 10 h. Celebració de l'eucaristia en honor a la patrona de la Guàrdia Civil, presidida pel bisbe Agustí, a la caserna de Sant Andreu de la Barca.
- **Sant Rarimi, a la Catedral de Sant Llorenç.** 12 d'octubre, a les 11 h, el bisbe Agustí presidirà l'eucaristia en la festivitat del copatró de Sant Feliu de Llobregat.
- **Sant Galderic, patró de la pagesia catalana.** 16 d'octubre, a les 11 h, cantada de peces populars a càrrec de la coral Heura, a l'església romànica de l'antic monestir benedictí de Sant Pau del Camp, de Barcelona. A les 12 h, missa solemne en llaor i goig de sant Galderic.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

10. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) Ga 4,22-24.26-27.31-5,1 / SI 112 / Lc 11,29-32]. Sant Tomàs de Villanueva (1486-1555), bisbe de València (agustinià), de Fuenllana; sant Sabí, ermità al Pirineu; sant Daniel Comboni, bisbe, fund. Missioners Combonians.

11. ■ Dimarts [Ga 5,1-6 / SI 118 / Lc 11,37-41]. Sant Joan XXIII, papa; santa Soledat Torres Acosta (Madrid 1826-1887), vg., fundadora Serventes de Maria, vetlladores dels malalts (SM, 1851); sant Germà, bisbe i mr.

12. □ Dimecres [1Cr 15,3-4.15-16;16,1-2 (o bé: Fets 1,12-14) / SI 26 / Lc 11,27-28]. Mare de Déu del Pilar, apareguda a Saragossa segons la tradició, patrona d'Aragó; sant Serafi de Monte Granario, rel. caputxí; santa Domnina, vg.

13. ■ Dijous [Ef 1,1-10 / SI 97 / Lc 11,47-54]. Sant Eduard (1002-1062), rei d'Anglaterra, venerat a Westminster; santa Celedònia, vg.

14. ■ Divendres [Ef 1,11-14 / SI 32 / Lc 12,1-7]. Sant Calixt I, papa (217-222) i mr.; sant Just, bisbe; santa Fortunata, vg. i mr.

15. □ Dissabte [Sir 15,1-6 / SI 88 / Mt 11,25-30]. Santa Teresa de Jesús (Àvila 1515 - Alba de Tormes 1582), vg. carmelitana i dra. de l'Església, reformadora; sant Bru, bisbe.

16. ■ Diumenge vinent, XXIX de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Ex 17,8-13 / SI 120 / 2Tm 3,14-4,2 / Lc 18,1-8]. Sant Hedvig (Eduvigis), rel. cistercenca (†1243), viuda del príncep de Silèsia; santa Margarida-Maria Alacoque (1647-1690), vg., salesa a Paray-le-Monial, propagadora de la devoció al Sagrat Cor; sant Galderic.

Diurnenge XXVIII de durant l'any

COMENTARI

Només l'agraït és salvat

Eliseu pertany a una comunitat de profetes que viu la pobresa i està sovint en deliri profètic.

El poble hi va sovint a fer-los consultes.

Com li havia dit Eliseu, l'home de Déu. Naaman de Síria s'hi banyà al Jordà set vegades. Llavors quedà pur de la lepra.

La conseqüència és la confessió de fe de l'estranger Naaman: Ara sé ben cert que fora d'Israel no hi ha cap Déu enlloc més de la terra; i per això no oferiré cap víctima a altres déus sinó només al Senyor.

En Pau, ideal d'Apòstol màrtir de l'Evangeli, es repeteix la dinàmica de Mort i Resurrecció oberta per Crist: fins a trobar-me empresonat com si fos un malfactor; però la presó no pot encadenar la Paraula de Déu.

La fidelitat enmig de la prova és el marc ideal perquè es reveli l'eficàcia salvífica de l'amor de Déu, essent el cristià solidari amb Crist.

Amb llenguatge pedagògic Pau avisa que si el neguem, també Ell ens negarà. Però després recorda que la fidelitat de Déu es fonamenta en la seva pròpia identitat més que no pas la fidelitat o no del cristià: Ell continua fidel si nosaltres no li som fidels.

A l'evangeli primer tots deu leprosos mostren fe invocant Jesús amb el títol de «Mestre» i demanant confiats «Apiadeu-vos de nosaltres».

També tots van a complir l'encàrrec de Jesús d'anar a presentar-se als sacerdots.

Però quan tots hi quedaren purs de la lepra, només un d'ells, samarità, tornà enrere donant glòria a Déu i es prosternà als peus de Jesús.

Al final només l'agraït escolta de Jesús la sentència definitiva: La teva fe t'ha salvat.

Els deu leprosos havien estat guarits de la lepra física però només l'agraït quedà «salvat» gràcies a la seva fe.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del segon llibre dels Reis

(2Re 5,14-17)

En aquells dies, Naaman de Síria baixà al Jordà i s'hi banyà set vegades, com li havia dit Eliseu, l'home de Déu. La pell se li tornà com la d'una criatura i quedà pur de lepra. Llavors se'n tornà amb tot el seu seguici cap a l'home de Déu, entrà a casa d'ell i, dret al seu davant, li digué: «Ara sé ben bé que, fora d'Israel, no hi ha cap altre Déu enlloc més de la terra. Per favor, accepta un present del teu servidor». Eliseu li digué: «No acceptaré res. T'ho juro per la vida del Senyor, davant del qual estic sempre, a punt per servir-lo». Naaman insistia que admetés el present, però Eliseu s'hi negà. Llavors Naaman digué: «¿Permetes que el teu servidor carregui dues mules de terra d'aquest país? És que d'ara endavant el teu servidor no oferirà cap holocaust ni cap altra víctima a altres déus, sinó només al Senyor.»

▶ Salm responsorial (97)

R. El Senyor ha revelat la seva ajuda, i els pobles contemplen la salvació.

Canteu al Senyor un càntic nou: / ha fet obres prodigioses, / la seva dreta i el seu braç / sagrat han sortit victoriosos. R.

El Senyor ha revelat la seva ajuda, / i els pobles contemplen la salvació. / L'ha mogut l'amor que ell guarda fidelment / a la casa d'Israel. R.

Tothom ha vist d'un cap a l'altre de la terra / la salvació del nostre Déu. / Aclameu el Senyor arreu de la terra, / esclateu en cants i en crits d'alegria. R.

▶ Lectura de la segona carta de sant Pau a Timoteu (2Tm 2,8-13)

Estimat, pensa que Jesucrist, del llinatge de David, ha ressuscitat d'entre els morts. Aquesta és la bona nova que jo predico, i per això he de sofrir fins trobar-me empresonat com si fos un malfactor. Però les presons no poden encadenar la paraula de Déu. Jo ho suportó tot per amor dels elegits, perquè ells també aconseguixin la salvació i la glòria eterna que Déu ens dóna en Jesucrist. Això que diem és ben cert: Si morim amb ell, també viurem amb ell; si som constants en les proves, també regnarem amb ell; si el neguem, ell també ens negarà; però, com que no pot negar-se ell mateix, ell continua fidel si nosaltres no li som fidels.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

(Lc 17,11-19)

Un dia, Jesús, tot anant a Jerusalem, passava entre Samaria i Galilea. Al moment que entrava en un poblet li sortiren deu leprosos, que s'aturaren un tros lluny i cridaren: «Jesús, mestre, apiadeu-vos de nosaltres!» En veure'ls Jesús els digué: «Aneu a presentar-vos als sacerdots.»

Mentre hi anaven, quedaren purs de la lepra. Un d'ells, quan s'adonà que estava bo, tornà enrere donant glòria a Déu amb grans crits, es prosternà als peus de Jesús amb el front fins a terra i li donava gràcies. Era un samarità. Jesús digué: «No eren deu els qui han estat purificats? On són els altres nou? Només aquest estranger ha tornat per donar glòria a Déu?» Llavors li digué: «Aixeca't i vés-te'n. La teva fe t'ha salvat.»

▶ Lectura del segundo libro de los Reyes

(2Re 5,14-17)

En aquellos días, el sirio Naamán bajó y se bañó en el Jordán siete veces, conforme a la palabra de Eliseo, el hombre de Dios. Y su carne volvió a ser como la de un niño pequeño: quedó limpio de su lepra.

Naamán y toda su comitiva regresaron al lugar donde se encontraba el hombre de Dios. Al llegar, se detuvo ante él exclamando: «Ahora conozco que no hay en toda la tierra otro Dios que el de Israel. Recibe, pues, un presente de tu siervo». Pero Eliseo respondió: «Vive el Señor ante quien sirvo, que no he de aceptar nada». Y le insistió en que aceptase, pero él rehusó. Naamán dijo entonces: «Queje al menos le den a tu siervo tierra del país, la carga de un par de mulos, porque tu servidor no ofrecerá ya holocausto ni sacrificio a otros dioses más que al Señor.»

▶ Salmo responsorial (97)

R. El señor revela a las naciones su salvación.

Cantad al Señor un cántico nuevo, / porque ha hecho maravillas. / Su diestra le ha dado la victoria, / su santo brazo. R.

El Señor da a conocer su salvación, / revela a las naciones su justicia. / Se acordó de su misericordia y su fidelidad / en favor de la casa de Israel. R.

Los confines de la tierra han contemplado / la salvación de nuestro Dios. / Aclama al Señor, tierra entera; / gritad, vitoread, tocad. R.

▶ Lectura de la segunda carta del apóstol san Pablo a Timoteo (2Tm 2,8-13)

Querido hermano:

Acuérdate de Jesucristo, resucitado de entre los muertos, nacido del linaje de David, según mi evangelio, por el que padezco hasta llevar cadenas, como un malhechor; pero la palabra de Dios no está encadenada. Por eso lo aguanto todo por los elegidos, para que ellos también alcancen la salvación y la gloria eterna en Cristo Jesús. Es palabra digna de crédito: Pues si morimos con él, también viviremos con él; si perseveramos, también reinaremos con él; si lo negamos, también él nos negará. Si somos infieles, él permanece fiel, porque no puede negarse a sí mismo.

▶ Lectura del santo evangelio según san Lucas

(Lc 17,11-19)

Una vez, yendo Jesús camino de Jerusalén, pasaba entre Samaria y Galilea. Cuando iba a entrar en una ciudad, vinieron a su encuentro diez hombres leprosos, que se pararon a lo lejos y a gritos le decían: «Jesús, maestro, ten compasión de nosotros». Al verlos, les dijo: «Id a presentaros a los sacerdotes». Y sucedió que, mientras iban de camino, quedaron limpios. Uno de ellos, viendo que estaba curado, se volvió alabando a Dios a grandes gritos y se postró a los pies de Jesús, rostro en tierra, dándole gracias. Este era un samaritano. Jesús tomó la palabra y dijo: «¿No han quedado limpios los diez?; los otros nueve, ¿dónde están? ¿No ha habido quien viera a dar gloria a Dios más que este extranjero?». Y le dijo: «Levántate, vete; tu fe te ha salvado.»